

L
20.

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
's-GRAVENHAGE

192

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

DEN HAAG - CONRADKADE 175 - TELEFOON 61.41.61 - GIRO 41.22.35

L20

192 B

HET INSTELLEN VAN EEN ONDERZOEK NAAR DE RENTABILITEIT EN DE KOSTPRIJZEN VAN SLACHTKUIKENS

1. Doel van het onderzoek

De steeds belangrijker wordende produktie en export van slachtkuikens in Nederland (zie bijlage I) doen de vraag rijzen of het niet noodzakelijk is gedocumenteerd te zijn omtrent de kostprijs van slachtkuikenvlees en het verloop van deze kostprijs. In 1958 heeft de commissie "produktiekosten slachtkuikens" tot uitvoering van een initiatief van het bestuur der coöperatieve pluimveeverkoopvereniging te Boxmeer zich al met dit probleem beziggehouden. Speciaal ter verkrijging van een voorlichtingsbron is als resultaat van de werkzaamheden van de commissie "produktiekosten slachtkuikens" een C.L.O.-uitgave gepubliceerd: "Een onderzoek naar de produktiekosten van slachtkuikens". In deze uitgave wordt een kostprijs becijferd van f. 1,85 of meer per kg levend gewicht. Hoewel de marktprijzen de laatste jaren lager zijn geworden dan de toen berekende kostprijs is er toch een grote uitbreiding. De vraag is dan ook of er op het ogenblik nog wat aan slachtkuikens te verdienen is. Voor de beoordeling van de concurrentiepositie van de Nederlandse slachtpluimveehouderij en ten behoeve van het in deze sector te voeren beleid is een inzicht in de hoogte van de kostprijs noodzakelijk.

De bedrijfskeuze en de opbouw van de documentatie zullen in eerste instantie moeten worden gericht op het verkrijgen van een inzicht in de hoogte en de samenstelling van de kostprijs op bedrijven die naar bedrijfsvoering en omvang als representatief voor de Nederlandse slachtkuikenmesterij kunnen worden beschouwd.

2. Het kiezen van de bedrijven

a. Het slachtkuiken

Onder een slachtkuiken dient te worden verstaan een wat betreft ras (kruising of combinatie) geëigend dier van het mannelijk of vrouwelijk geslacht dat op een leeftijd van omstreeks acht weken een ge-

wicht heeft, zoals dit gevraagd wordt om in binnen- of buitenland als braadkuiken geconsumeerd te worden. De bedrijfskeuze zal moeten worden gericht op bedrijven, die zowel wat betreft het gewicht van de afgeleverde dieren als wat betreft de gebruikte rassen (c.q. kruisingen) als mesteringen van slachtkuikens kunnen worden beschouwd.

b. De gebieden

In het algemeen verdient het aanbeveling de bedrijven zodanig te kiezen, dat het aantal kostprijsbedrijven in een bepaald gebied een afspiegeling vormt van het aantal in dat gebied in aanmerking komende bedrijven. De Nederlandse slachtkuikens worden overwegend gevonden in de provincies Limburg, Noordbrabant en Gelderland (zie bijlage II).

Tabel 1

DE VERDELING VAN HET AANTAL BIJ DE
VERSCHILLENDE TELLINGEN GEVONDEN SLACHTKUIKENS

Telling	Mei 1960	Dec. 1960	Mei 1961 (voorl.)
Totaalaantal slachtkuikens	4.524.731	6.093.532	7.333.511
Nederland	100%	100%	100%
Limburg	27,3%	27,5%	24,9%
Noordbrabant	22,7%	21,7%	21,5%
Gelderland	30,4%	30,5%	30,9%
Drie provincies	80,4%	79,7%	77,3%

Binnen deze provincies worden grote aantallen slachtkuikens gevonden in bepaalde gebieden. Het noorden van Limburg en het oosten van Noordbrabant vormen een aaneengesloten gebied waar veel kuikens worden gemest. De Veluwe en in mindere mate de Achterhoek zijn de voor slachtkuikens belangrijkste gebieden van Gelderland. Om deze redenen kan de bedrijfskeuze wellicht beperkt worden tot de genoemde gebieden.

c. Bedrijfstype en bedrijfsomvang

Het bedrijfstype

De mesters van slachtkuikens kunnen in vele rangen en standen

van de plattelandsbevolking worden gevonden. Nu eens heeft het mes- ten plaats op gespecialiseerde pluimveebedrijven al of niet in com- binatie met een andere vorm van pluimveehouderij, te weten broederij, vermeerderingsbedrijf of gewoon bedrijf, dan weer zien wij het mes- ten van slachtkuikens gebeuren op gemengde bedrijven waar veehouderij en akkerbouw - meestal in beperkte mate - mede van belang zijn.

Vooraf op de gespecialiseerde pluimveebedrijven zien wij steeds groter wordende eenheden (met sterke mechanisatie).

De bedrijfsomvang

Bij de C.B.S.-tellingen wordt wel het totaal aantal aanwezige slachtkuikens vastgesteld, maar niet het aantal bedrijven, waarop deze slachtkuikens voorkomen. Het aantal slachtkuikens is in de loop der jaren zeer sterk uitgebreid (zie bijlage II).

De bedrijfsomvang (het aantal kuikens per bedrijf) loopt sterk uiteen. Een hiertoe in de gebieden Noordelijk Limburg, Oostelijk Noordbrabant en de Veluwe uitgevoerde steekproef (zie bijlage III) gaf als resultaat, dat op zeer veel bedrijven slechts kleine aantal- len kuikens worden gemest.

PROCENTUELE VERDELING VAN
HET AANTAL BEDRIJVEN EN HET AANTAL
SLACHTKUIKENS PER GROOTTEKLASSE

Tabel 2

Gebieden	Noordelijk Limburg		Oost. Noordbrabant		Veluwe		Drie gebieden	
	% aant. bedr.	% aant. kuik.	% aant. bedr.	% aant. kuik.	% aant. bedr.	% aant. kuik.	% aant. bedr.	% aant. kuik.
tot 500	17,3	2,6	29,6	3,6	23,5	2,3	22,6	2,8
500 - < 1000	28,7	12,5	23,4	9,7	22,7	6,9	25,8	10,3
1000 - < 2500	38,5	35,1	30,1	28,2	32,7	20,9	34,5	29,6
2500 - < 5000	10,8	23,3	10,9	23,5	12,7	19,1	11,2	22,4
5000 - < 10.000	3,6	16,1	4,4	17,6	4,4	12,5	4,1	15,8
10.000 en meer	1,1	10,4	1,6	17,4	4,0	38,3	1,8	19,1
	100	100	100	100	100	100	100	100

Gezien de grote variatie in bedrijfsomvang zal waarschijnlijk niet met één groep kunnen worden volstaan. Om inzicht te krijgen in de relatie tussen kostprijs en bedrijfsomvang zullen waarschijnlijk

twee groepen nodig zijn en wel: een groep met 1500 tot 5000 dieren per koppel en een groep met 5000 en meer dieren. Gezien het vrij grote aantal bedrijven met 1500 tot 5000 dieren kan deze groep ongetwijfeld worden gekozen op het gemengde bedrijf waar tevens andere vormen van landbouw van belang zijn. Als keuzecriterium zou dan een minimum van vijf ha cultuurgrond kunnen worden aangehouden. Omdat het aantal bedrijven met meer dan 5000 dieren relatief klein is, lijkt het echter niet verstandig de gespecialiseerde slachtkuikenbedrijven hier à priori van de keuze uit te sluiten (zie hiervoor ook bijlage III).

Huisvesting en mechanisatie

Bedacht dient te worden dat de kleinere eenheden (tot 4000) dikwijls in reeds bestaande hokken worden gemest, waar de automatisering geen grote rol speelt. Op de grotere slachtkuikenbedrijven (met 5000 en meer kuikens per koppel) wordt waargenomen, dat de messterij overwegend plaatsheeft in daartoe gebouwde hokken, met toepassing van automatisering. Deze hokken zijn naar verkregen inlichtingen de laatste jaren tamelijk veel groter geworden. De constructies van deze slachtkuikenhokken lopen in details uiteen; de grote lijnen zijn overwegend gelijk.

Een voor het mesten van slachtkuikens geëigend hok heeft een droge vloer, bedekt met goed vocht opnemend strooisel, behoorlijk geïsoleerde wanden zonder ramen met enkele ventilatieopeningen en een zo goed mogelijk geïsoleerd dak al of niet met nokventilatie. In het hok vindt men praktisch steeds een voederketting en een aantal drinkgoten. De verwarming wordt geleverd door een daartoe geëigende apparatuur, die niet alleen verwarmt maar vaak ook de ventilatie (luchtverversing en luchtbeweging) verzorgt. In enkele gevallen wordt met eenvoudige olie- of gaskachels voor verwarming gezorgd, terwijl door kleppen, min of meer geopend, afhankelijk van windrichting en -sterkte voor natuurlijke ventilatie wordt zorg gedragen.

d. Het aantal bedrijven

Met het oog op de beperkte middelen zal het aantal bedrijven

niet onbeperkt kunnen zijn. Het lijkt niet waarschijnlijk dat er aanmerkelijke verschillen aan de dag zullen treden tussen de drie te onderscheiden gebieden: Noordelijk Limburg, Oostelijk Noordbrabant en de Veluwe. In dit geval kunnen er in elk gebied tien bedrijven worden gekozen in de grootteklasse 1500 tot 5000 slachtkuikens, terwijl er zeven bedrijven kunnen worden gekozen met meer dan 5000 slachtkuikens. Er komen dan dertig bedrijven met kleinere eenheden en twintig met grotere eenheden. Hoewel twintig bedrijven minimaal is voor het formeren van een groep, laat het beperkte aantal grote bedrijven waarschijnlijk geen groter aantal toe. Er komen dan omstreeks vijftig bedrijven in administratie.

Wanneer de verschillen tussen de gebieden van belang zijn zal moeten worden volstaan met ongeveer vijftig bedrijven in één van de drie gebieden. Dit zullen dan omstreeks dertig bedrijven zijn met 1500 tot 5000 slachtkuikens en ongeveer twintig grotere bedrijven.

e. De rassen

De zeer snelle ontwikkeling van de slachtkuikenmesterij is oorzaak van een groot aantal kruisingen en combinaties die voor de mesterij gebruikt zijn. In het algemeen blijken de resultaten het best wanneer als uitgangsmateriaal de zuivere slachtrassen worden gebruikt. Het kostprijsonderzoek zal zich beperken tot die bedrijven waar de geëigende soorten worden gebruikt. Dit zijn de rassen: Noordhollandse Blauwe, Light Sussex, Plymouth Rock en de door de stichting voor het fokkerijwezen in de pluimveehouderij onderscheiden Slachtgroepen (geel en wit). Van deze rassen en groepen zullen de zuivere stammen en de onderlinge kruisingen (combinaties) voor het kostprijsonderzoek in aanmerking komen. Bij de bedrijfskeuze dient vermeden te worden dat van een bepaalde combinatie een groot aantal koppels in administratie komt, waardoor andere combinaties niet of in geringe mate vertegenwoordigd zijn.

Het lijkt noodzakelijk in elk geval kruisingen met legrassen niet in het onderzoek te betrekken.

f. Economische bindingen

Verwacht moet worden dat bij de bedrijfskeuze een verscheidenheid van bindingen (contracten) aan voederfabrikanten en/of afzetkanalen zal blijken. Allereerst komt hier de vraag of bedrijven die geheel of voor een aanmerkelijk deel gefinancierd worden door derden voor het onderzoek in aanmerking komen. Is het verder gewenst zoveel mogelijk spreiding van de bestaande bindingen in de te formeren groep van bedrijven te bewerkstelligen? Ook kan het gewenst zijn een bepaalde soort binding zo vaak, gespreid over de deelnemende bedrijven, te doen voorkomen dat variaties in voederkosten en voederverbruik resp. uitbetaling geïnterpreteerd kunnen worden. Deze zelfde vragen en mogelijkheden doen zich voor enerzijds betreffende de voederfabrikanten anderzijds betreffende de slachterijen-exporteurs.

g. De criteria voor het kiezen van de bedrijven zouden als volgt kunnen worden samengevat:

1. de bedrijven worden gekozen in de drie gebieden: Noordelijk Limburg, Oostelijk Noordbrabant en de Veluwe;
2. de slachtkuikens dienen te worden afgeleverd op een middengewicht van 1000 tot 1300 gram levend;
3. een bedrijf zal slechts in administratie worden genomen wanneer al een paar koppels zijn afgeleverd; op deze manier wordt dus geselecteerd in de richting van vakbekwaamheid en ervaring;
4. op de bedrijven moeten regelmatig en continu kuikens worden gemest, d.w.z. omstreeks vier koppels of meer per jaar;
5. de kuikens zullen tot bepaalde rassen (kruising of combinatie) moeten behoren, waarbij in het oog worde gehouden dat de in aanmerking komende combinaties voldoende vertegenwoordigd zijn;
6. er worde rekening gehouden met het bestaan van contracten;
7. voor de groep kleinere bedrijven (1500 tot 5000 kuikens per koppel) zullen boerenbedrijven met meer dan vijf ha cultuurgrond worden gekozen;
8. voor de groep grotere bedrijven (5000 dieren en meer) zullen behalve de boerenbedrijven, waarnaar de voorkeur uitgaat, waar-

schijnlijk ook gespecialiseerde slachtkuikenbedrijven moeten worden gekozen.

3. De uitvoering van het onderzoek

a. Bedrijfstypering

Van elk deelnemend bedrijf zal een kort overzicht worden gemaakt, waardoor bedrijfstypering achteraf mogelijk is.

Van elk hok zal eenmaal een nauwkeurige omschrijving worden gemaakt om aan de hand hiervan de invloed van het type hok op de bedrijfseconomische resultaten na te kunnen gaan en per hok de kosten van afschrijving, onderhoud, rente en verzekering per koppel die het hok benut te berekenen.

b. Administratie per koppel

Van elke koppel zullen door de deelnemer zelf - onder toezicht van de Rijksvoorlichtingsdienst - de nodig geachte gegevens worden genoteerd, te weten: de aankoop van kuikens, de voeder- en strooiselkosten, de verkoop van mest, de kosten van verzekering, werk door derden, dierenarts, medicijnen en enten, de kosten van verwarming en verlichting per week en het verloop van het aantal kuikens. In ander verband zal aandacht moeten worden geschonken aan de arbeid, de kosten van kleingereedschap en de kosten van de grond (zie verder).

(1) Het voederverbruik

De voederkosten zullen nogal variëren. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door een variërende prijs per 100 kg voeder, terwijl anderzijds het voederverbruik bij lange na niet constant is.

Behalve aan de hoeveelheid voer die wordt gebruikt, zal bij de kostprijsberekening veel aandacht moeten worden besteed aan de kwaliteit en samenstelling van de gebruikte voedermiddelen.

Het voederverbruik is in korte tijd sterk verminderd. Volgens de praktijk ligt op het ogenblik het voederverbruik van de meeste koppels onder de 2,5 kg voer per kg levend gewicht.

De vermindering van het voederverbruik zal ongetwijfeld verschil-

lende oorzaken hebben. De fabrikanten brengen steeds betere mengsels op de markt, de erfelijke eigenschappen van de gebruikte combinaties worden steeds beter, terwijl mogelijk ook de verzorging van de dieren door de mesters een deel van de vermindering voor haar rekening kan hebben genomen.

(2) Het verloop van het aantal kuikens

Omtrent uitval en selectie zijn slechts povere gegevens beschikbaar. In Amerikaanse literatuur geeft men als normale sterfte $\frac{1}{2}\%$ per week aan. Omstreeks 4% sterfte zal in het algemeen wel juist zijn. De meeste sterfgevallen heeft men in de eerste en tweede levensweek. De voederopneming is dan nog maar heel gering geweest, zodat wat dit betreft de rentabiliteit niet belangrijk wordt geschaad. Wij hebben de indruk dat de sterfte in enkele gevallen heel wat meer dan 4% zal bedragen.

Voor het opstellen van kostprijberekeningen is een gedetailleerd inzicht in het optreden van sterfte, de variatie in het afleveringsgewicht en de wijze van afzet onontbeerlijk.

Bij het afleveren neemt de slachterij in het algemeen slechts die dieren die in een bepaalde gewichtsklasse vallen, voor de lichtere dieren bestaan dan diverse mogelijkheden. Nu eens zal de mester ze hooguit nog een paar weken laten zitten, hetgeen echter zelden past in het bedrijfsplan, dan weer zullen ze via de markten en de kippenkopers weggaan en slechts weinig geld opbrengen. Soms komt het voor dat de slachterij de lichtere kuikens aanneemt, maar een korting bij de uitbetaling zal bedingen.

(3) Arbeid en verzorging

Arbeid en verzorging spelen bij de slachtkuikenmesterij een belangrijke rol. De moeizame en zeer regelmatig terugkerende handarbeid is speciaal op de bedrijven met grotere eenheden zoveel mogelijk door machines vervangen. De beloning voor de bedrijfsleiding is moeilijk vast te stellen. In het bijzonder voor de kuikenmesterij zijn toezicht en controle belangrijke factoren.

(4) Verdere gegevens

De gegevens over arbeid die bij het verwerken van de administratie per koppel niet in alle gevallen bepaald kunnen worden, zullen waarschijnlijk op enkele van de deelnemende bedrijven kunnen worden verkregen. Bedrijven die zich hiervoor goed lenen zullen gevraagd kunnen worden een tijdschrijving te voeren en een minitieuze boekhouding bij te houden omtrent uitgaven die niet direct voor een bepaalde koppel worden gedaan.

c. Standaardoverzichten

De gegevens omtrent de resultaten zullen per afgeleverde koppel worden vastgesteld. De vraag of deze gegevens in volgorde van binnenkomst en onafhankelijk van de gebieden verwerkt kunnen worden kan nog ter discussie worden gesteld.

Gegevens, die in het overzicht omtrent de resultaten o.a. kunnen worden vermeld zijn: het beginaantal kuikens, de datum van aankoop, de sterfte, het aantal afgeleverde dieren met levend en geslacht gewicht en verder per 100 kg afgeleverd gewicht; het bedrag voor de aankoop van kuikens, de voederkosten, de verwarmings- en verlichtingskosten, de ziektekosten, de kosten van afschrijving, onderhoud en rente van hokken en inventaris, de totale kosten, de totale opbrengsten, het saldo van opbrengsten minus uitgaven en het voederverbruik.

Gezien het kapitaalintensieve karakter van deze bedrijfstak en de weinig belangrijke rol die de handenarbeid vervult, is het wellicht goed het bedrijfsresultaat daarnaast ook uit te drukken in het rendement van het in hokken en installaties geïnvesteerde kapitaal.

Verder zal een jaaroverzicht per bedrijf en per gebied worden opgesteld.

4. Vermeerderingsbedrijven

Speciaal met het oogmerk de produktiekosten van een broedei voor slachtdoeleinden te leren kennen zal het van belang zijn een groep vermeerderingsbedrijven voor slachtkuikenmoederdieren in administratie te nemen. Bij de op dit ogenblik in administratie zijnde

vermeerderingsbedrijven is reeds een klein aantal bedrijven dat in hoofdzaak broedeieren voor slachtdoeleinden aflevert. Deze groep zal met ingang van oktober 1961 nog worden uitgebreid.

's-Gravenhage, 4 augustus 1961

Ir. C.A.S. Zwetsloot

Bijlage I

PRODUKTIE VAN SLACHTKUIKENS IN NEDERLAND (L.E.I.)
(P.P.E.) IN TONNEN LEVEND GEWICHT

	Witvlezig	Geelvlezig	Totaal
1953			6300
1954			12800
1955			11500
1956			16600
1957			15600
1958	13620	8700	22320
1959	17920	11280	29200
1960	26680	15840	42520

AANTAL INGELEGDE BROEDEIERN VOOR SLACHTDOELEINDEN
(BINNENLAND) (X 1000 STUKS)

	1960	1961
Januari	2200	4529
Februari	2700	4259
Maart	1400	6438
April	3136	5487
Mei	5107	5600 (voorl.)
	14543	26313
Juni	6099	
Juli	5199	
Augustus	5686	
September	5723	
Oktober	4655	
November	4357	
December	4376	
Totaal	50638	

AANTALLEN HOENDERS BESTEMD VOOR SLACHTDOELEINDEN
(mettellingen C.B.S.)

	1958	1959	1960
Gelderland	631.792	915.002	1.376.700
Limburg	646.066	822.240	1.233.485
Noordbrabant	480.641	535.071	1.028.848
In de drie provincies	1.758.499	2.272.313	3.639.033
Nederland	2.314.938	2.979.541	4.524.731

IN VERSCHILLENDE GEBIEDEN

	1958	1959	1960
Gelderland 11. Westelijke Veluwe	277.298	457.833	668.571
12. Oostelijke Veluwe	92.923	88.452	111.018
14. Noordelijke Achterhoek	67.915	65.579	116.232
15. Zuidelijke Achterhoek	44.028	75.407	120.072
Totaal	482.164	687.271	1.015.893
Limburg 2. Westelijk Noord-Limburg	392.866	474.895	669.704
3. Noordelijke Maasvallei	196.510	262.052	433.459
Totaal	589.376	736.947	1.103.163
Noordbrabant 11. Meijerij	108.052	129.434	230.925
12. Oostelijke Kempen	67.035	59.375	150.782
13. Noordelijk Peelgebied	62.927	92.715	195.748
14. Zuidelijk Peelgebied	118.995	143.184	242.364
Totaal	337.009	424.708	819.819

	Aantal bedrijven			Aantal slachtkuikens			
	totaal	in % van totaal	cumulatief %	totaal	gemiddeld per gr.kl.	in % van totaal	cumulatief %
Bedrijfsomvang							
Noordelijk Limburg							
minder dan 100	31	4,4	4,4	1860	60	0,2	0,2
100 - 500	91	12,9	17,3	25780	283	2,4	2,6
500 - 1000	202	28,7	46,0	135100	669	12,5	15,1
1000 - 2500	271	38,5	84,4	378800	1398	35,1	50,2
2500 - 5000	76	10,8	95,2	251800	3313	23,3	73,5
5000 - 10000	26	3,6	98,9	174100	6696	16,1	89,6
meer dan 10000	8	1,1	100,-	112000	14000	10,4	100,-
Totaal	705	100		1079440	1531	100	
Oostelijk Noordbrabant							
minder dan 100	51	10,3	10,3	3060	60	0,4	0,4
100 - 500	96	19,4	29,6	24840	259	3,2	3,6
500 - 1000	116	23,4	53,0	75300	649	9,7	13,3
1000 - 2500	149	30,0	83,1	217800	1462	28,2	41,5
2500 - 5000	54	10,9	94,0	182000	3370	23,5	65,0
5000 - 10000	22	4,4	98,4	136600	6209	17,6	82,6
meer dan 10000	8	1,6	100,-	134600	16825	17,4	100,-
Totaal	496	100		774200	1561	100	
Gelderland (Veluwe)							
minder dan 100	8	3,2	3,2	480	60	0,1	0,1
100 - 500	51	20,3	23,5	12540	246	2,2	2,3
500 - 1000	57	22,7	46,2	38900	682	6,9	9,2
1000 - 2500	82	32,7	78,9	118200	1441	20,9	30,1
2500 - 5000	32	12,7	91,6	108100	3378	19,1	49,2
5000 - 10000	11	4,4	96,0	70800	6436	12,5	61,7
meer dan 10000	10	4,0	100,-	216700	21670	38,3	100,-
Totaal	251	100		565720	2254	100	
Totaal van drie gebieden							
minder dan 100	90	6,2	6,2	5400	60	0,2	0,2
100 - 500	238	16,4	22,6	63160	265	2,6	2,8
500 - 1000	375	25,8	48,4	249300	665	10,3	13,1
1000 - 2500	502	34,5	83,0	714800	1424	29,6	42,7
2500 - 5000	162	11,2	94,1	541900	3345	22,4	65,1
5000 - 10000	59	4,1	98,2	381500	6466	15,8	80,9
meer dan 10000	26	1,8	100,-	463300	17819	19,1	100,-
Totaal	1452	100		2419360	1666	100	

Bron: individuele gegevens telling december 1960 (L.E.I.).